

Dış Ticaret ve Gümrüklerden Sorumlu Eski Devlet Bakanım Kürşad Tüzmen,

Sayın Başkan,

Değerli Meclis Üyeleri, Meslek Komitesi Başkanları,

Değerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,

Şubat ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor ve hepinizi Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Çatı kuruluşumuz TOBB'un 74. kuruluş yıl dönümünü kutluyor, Başkanımız Sn. Rifat Hisarcıklıoğlu öncülüğünde 74 yıl sonra aynı ruh ve heyecanla çalışmalarını sürdüren camiamızı tebrik ediyorum.

Değerli Meclis Üyeleri,

Her ay olduğu gibi konuşmamın başında ekonomik verileri değerlendireceğim.

- İhracat (Ocak) → 20 milyar 328 milyon dolar (-% 3,9)
- İthalat (Ocak) → 28 milyar 681 milyon dolar (% 0,03)
- Dış ticaret açığı (Ocak) → 8 milyar 352 milyon dolar (% 11,2)
- İhracat hedefi (2026, Yıllık) → 282 milyar dolar **(Bu rakam aylık 23,5 milyar dolara tekabül ediyor. Aralık'ta 26 milyar doları görmüştük. Dolayısıyla aylık 26 milyar dolar hedefimiz olmasını temenni ediyoruz)**

En fazla ihracat yaptığımız ilk 5 ülke;

- *Almanya → 1 milyar 780 milyon dolar (% 0)
- *ABD → 1 milyar 224 milyon dolar (-% 10,7)
- *İngiltere → 1 milyar 205 milyon dolar (-% 5,8)
- *İtalya → 1 milyar 47 milyon dolar (% 5,7)
- *Irak → 903 milyon dolar (-% 6,4)

En fazla ithalat yaptığımız ilk 5 ülke;

- *Çin → 4 milyar 283 milyon dolar (% 4,8)
- *Rusya → 2 milyar 942 milyon dolar (% - 33,1)
- *ABD → 2 milyar 871 milyon dolar (% 100,7)
- *Almanya → 1 milyar 871 milyon dolar (% 0,9)
- *İsviçre → 1 milyar 273 milyon dolar (% 40,4)

Ocak ayında ABD’den ithalatımızda çarpıcı bir artış (**%100,7**) görüyoruz.

Bu artışın savunma havacılık ve hidrokarbon kaynaklı olduğunu söylemek mümkün.

Toplam ithalatımızdan **yüzde 15 pay** alan Çin’den gelen yıkıcı dalgayı önlemenin artık çok kolay olmadığını hepimiz biliyoruz.

Biz de 3 Şubat’ta Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürümüzün katılımıyla bir toplantı düzenledik.

→ Bakanlık temsilcilerimizin farkında olmadığı kadar kritik sorunlar dile getirildi (Bazı sektörlerde üretimi durdurma, iflas, konkordato)

→ Çin’den makine ithalatında Çinli ihracatçının dövizini normal kurdan **yüzde 34 yüksek bedelle bozdurması (Kur kaynaklı haksız rekabet)**

→ Alüminyum sektörü dampinge karşı önlem olarak yüzde 15 vergi (Beklenti yüzde 50 olmasına rağmen, gelen yüzde 15)

→Dökümcülerin ara malı ithalatına karşı tedbir talepleri

İthalat başlığını Ocak ayı ekonomik grup sınıflaması rakamları ile kapatmak istiyorum.

Ocak ayında en çok ithalat;

*Hammadde (Ara mallar) → 20 milyar 676 milyon dolar (% 1,0 azalış)

*Yatırım (Sermaye) malları → 4 milyar 96 milyon dolar (% 9,6 artış)

*Tüketim malları → 3 milyar 767 milyon dolar (%5,6 azalış)- (**TEMU etkisi olduğunu düşünüyoruz**)

Cari Açık (Aralık)→ 7 milyar 253 milyon dolar

Cari Açık (Yıllık) → 25 milyar 207 milyon dolar

Dış ticaret açığı (Yıllık) → 69,7 milyar dolar (2024→ 55 milyar 987 milyon \$/+ açık 13 milyar 701 milyon \$)

Hizmet geliri (Yıllık) → 63,5 milyar dolar (2024→ 61 milyar 369 milyon \$/+ fazla 2 milyar 139 milyon \$)

Kocaeli Gümrükleri verilerine göre Ocak ayında Kocaeli’nden gerçekleşen;

*İhracat → 3 milyar 115 milyon dolar (-%4,7)

*İthalat → 5 milyar 902 milyon dolar (-%1,4)

Sanayi Üretimi (Aralık)

Yıllık → %2,1 azaldı.

Sektörler;

	Yıllık Değişim (%)	Aylık Değişim- Aralık (%)
Toplam Sanayi	-2,1	1,2
İmalat Sanayi	-2,7	1,0
Ara Mali	3,0	1,5
Enerji	3,5	4,5
Sermaye Mali	-4,4	2,4
Orta Düşük Teknoloji	3,4	3,2
Orta Yüksek Teknoloji	13,1	2,3
Yüksek Teknoloji**	-24,9	-6,8

(****Kasım ayında** yüksek teknoloji üretimi %30,9 artış göstermişti)

2025 → Sanayi üretiminde sert bir gerileme

2026 → Kalıcı iyileşme için ihracat tarafından gelecek güçlü sinyal ihtiyacı

Enflasyon verilerine baktığımızda Ocak ayında;

TÜFE → % 30,65 (aylık → % 4,84)

ÜFE → % 27,17 (aylık → % 2,67)

Neden Yükseldi?

→ Gıda fiyatları + Asgari ücret artışı

Merkez Bankası'nın sürdürdüğü sıkı para politikasına rağmen enflasyonla mücadelede maalesef istenen düşüşü sağlayamadığımızı görüyoruz.

TÜFE sepet ağırlığındaki değişimin enflasyona etkisi ne oldu?

Ocak ayı enflasyonuna yaklaşık 0,1 puan azaltıcı yönde katkı (TCMB ekonomistleri analizi)

Diğer taraftan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından imalat sanayine yönelik açıklanan 100 milyar liralık finansman paketinin de KOBİ'lerimize can suyu olmasını ümit ediyoruz.

ÜFE bazlı reel efektif döviz kuru

Ocak 2026 (Baz yılı 2025) → 99,95

(TÜİK TÜFE baz yılı güncellemesi ile REEL efektif döviz kuru baz yılı 2025 olarak değiştirildi)

Endeksin 100 olması durumunda dolar ocak ayında → **54,40**

(53*1,0267=54,40)

Dolar bugün → 43,74 TL

Geçtiğimiz ay Mecliste saatlik işçilik maliyetleriyle ilgili güncel rakamları paylaşmamı talep etmiştiniz. Üretimde rekabet ettiğimiz ülkelerle kıyas tablomuzu bu ay sizlere sunuyorum.

	Saatlik İşçilik Maliyeti (Euro)	Saatlik Maliyet Hesabına Göre Aylık Brüt Ücret (Euro)
Slovenya	16,93	1.756
Türkiye	13,55	1.550
Bulgaristan	9,54	941
Çin	4,18	410

2026 yılı Ocak ayı ortalama kapasite kullanım oranı;

*Türkiye → yüzde 74,1

(2025 yılı Ocak ayına göre 0,5 puan geriledi.)

*Kocaeli → yüzde 70,4

(2025 yılı Ocak ayına göre 0.3 puan arttı)

İşsizlik oranı (aralık) → yüzde 7,7

Geçen yılın aynı ayına göre 0,9 puan azaldı / Kasım ayına göre 0,8 puan azaldı.

Kasım'dan Aralık'a;

Çalışabilir Nüfus → 41 bin arttı.

İşgücüne katılanlar → 328 bin kişi azaldı.

İstihdam edilenler → 42 bin kişi azaldı.

Aralık itibariyle toplam istihdam sayısı → 32 milyon 685 kişi

Aralık 2024-Aralık 2025 arasında çalışabilir nüfus → 503 bin kişi arttı.

İstihdam sayısı ise → 77 bin düştü.

Burada tarifle ilgili bir sıkıntı olduğunu düşünüyoruz.

Bir önceki Mecliste bu konuda detaylı bilgi talep etmiştiniz.

TÜİK istatistiklerine göre imalatla istihdam 4 yılın dibine indi.

İmalat sanayiindeki durum;

Sanayi sektöründe istihdam →1 yılda 178 bin 708 kişi azaldı.

İmalat sanayisinde çalışan sayısı →1 yılda 181 bin 257 kişilik kayıp (İmalatta istihdam 4 yılın dibinde)

Ücretli çalışanların sayısı;

Ticaret-hizmet sektöründe → 9 milyon 58 bin 761

Sanayide → 4 milyon 820 bin 307

(Ticarette-hizmet sektöründe çalışan her iki kişiye karşın sanayide 1 kişi çalıştırıldı)

Bütçe (Ocak) → 214,5 milyar TL açık verdi.

Giderler → 1 trilyon 635,8 milyar TL (+%54,9)

Gelirler → 1 trilyon 421,2 milyar TL (+%55,0)

Gelirler alt kalemleri;

Vergi gelirleri → 1,2 trilyon TL (+ %49)

-Dahilde alınan KDV → 298,8 milyar TL (+ % 80,6)

-ÖTV → 172,1 milyar TL (+ % 27,4)

-İthalde alınan KDV → 134,4 milyar TL (+ % 18,5)

-Kurumlar Vergisi → 13,7 milyar TL (+%71,5)

-Gelir Vergisi → 338,3 milyar TL (+ %71,4)

Giderler alt kalemleri;

-Cari Transferler → 513,6 milyar TL (+ %27,1)

-Personel Giderleri → 502,3 milyar TL (+ %39,9)

-Mal ve Hizmet Alım Giderleri → 67,9 milyar TL (+ %46,5)

-Sermaye Giderleri → 18,5 milyar TL (- %34,7)

-Faiz Giderleri → 456,4 milyar TL (+ %180)

Değerli Üyeler,

Şimdi küresel ekonomide yaşanan güncel gelişmelere paralel olarak almamız gereken tedbirlere ilişkin yeni bir başlık açmak istiyorum.

2004-2005 yıllarında önemli reformlar sayesinde AB başta olmak üzere tüm dünyadan yatırım çekmiştik.

2002 yılında ülkemize gelen net yeni yatırım → 566 milyon dolar iken,

2007 yılında ise → 18,39 milyar dolara ulaşmıştı.

Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı yatırımların GSYH'ye oranı

2007 → % 4,58 idi.

2007'de GSYH yaklaşık **700 milyar dolardı** (686 milyar 909 milyon \$)

2025'de GSYH yaklaşık **1,5 trilyon dolar** olacak (1 trilyon 538 milyar dolar/2025 3. Çeyrek yıllıklandırılmış)

Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı yatırımların GSYH'ye oranı

2007 düzeyini korusaydı (% 5 düzeyi) **75 milyar dolar** civarında yeni yatırım çekmiş olurduk.

2025 ilk 10 ay → 8,58 milyar dolar oldu.

Dolayısıyla neredeyse **60 milyar dolarlık yabancı yatırım açığımız** var.

Türkiye'nin bu rakamın yarısı kadar 25-30 milyar dolar yatırım çekme potansiyeli bulunuyor.

Bu oranları; 2006-2007 seviyesine tekrar çıkarabilmek için reformların yapılması, ulaşım altyapılarının güçlendirilmesi ve AB'nin desteği ile yeni demiryolu yatırımlarının yapılması büyük önem taşıyor.

Doğrudan Yabancı Yatırımların neden bu kadar önemli?

- %62: İhracattaki doğrudan yabancı yatırım (Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek)
- %42: AB ihracat payı (2/3'ü Türkiye'deki Avrupa yatırımı olan fabrikalardan)
- **%63: AB 27+ Birleşik Krallık Kocaeli ihracatından aldığı pay**
- **%71: Avrupa kıtasının Kocaeli ihracatından aldığı payı**
- 350 milyar \$: 30 yılda AB'den kazanılmış hak (300 milyar \$ Ticaret açığı + 50 milyar \$ 3. ülkelerle STA).
- Türkiye'nin "Made in Europe" dan dışlanması= Avrupalı şirketlerin cezalandırılması
- **AB- MERCOSUR+ Hindistan STA'sı- Önümüzdeki dönemde Türkiye'yi çok zorlayacak.**

OECD yeni vergi düzenlemesi kararı verdi. Kurumlar vergisi oranı %15'den aşağı olmasın dedi.

- Yüzde 15'in altında olan 18 ülkeden 9'u, kurumlar vergisi oranlarını yüzde 15'e yükseltti.
- Kurumlar vergisi olmayan 15 ülkeden 6'sı kurumlar vergisi oranlarını yüzde 15'e çıkardı.
- Türkiye'de kurumlar vergisi hem AB hem de OECD ülkelerinin üzerinde.
- Üretimde rekabet ettiğimiz Polonya, Slovakya, Çekya, Macaristan'ın üzerinde.
- Bizde %25.. Bir yerde hata mı yapıyoruz?

Değerli Üyeler,

Bu ayki konuşmamı tamamlamadan önce, su konusu ile ilgili ayrı bir başlık açmak istiyorum.

- *Bir anket yapacağız*
- *Üyelerimizin faaliyet önerisi ve sanayide deniz/proses suyu kullanımına ihtiyaç*

Son olarak;

Kentimizin takımı son zamanlarda bizleri sevindiriyor.

Biz de bu ay itibarıyla Kocaelispor'a aylık 41 bin TL desteğe başladık.

Sizlerin de bu konudaki desteğinizi bekliyoruz.

Ramazan Ayı'nın huzur ve paylaşma iklimi içinde sağlıklı geçmesi temenni ediyorum.

Değerli Konuklar

Sayın Bakanımız bugün bizlere

"Son 20 Yılda Türkiye- Ortadoğu Dış Ticaret Gelişmeleri"

başlığında bir konuşma gerçekleştirecek.

Bugünkü toplantımıza katılımlarından dolayı Sayın Bakanımıza çok teşekkür ediyorum.

Sözlerime son verirken, Meclis Toplantımıza katılımınız için tekrar teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.